

ການຄົ້ນຫາພະຍາດໃນລະ
ຍະເລີ່ມຕົ້ນເປັນສິ່ງສໍາຄັນ

ທ່ານຕ້ອງໝັ່ນໄປກວດເລືອດຫາເຊື້ອໂຣກຕັບບີເພາະມັນເປັນ
ອັນຕະລາຍຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນລາວ

» ຮັບການກວດເລືອດ

ຈົ່ງສອບຖາມທ່ານໝໍສໍາລັບການກວດເລືອດດັ່ງນີ້:

ໄວຣັສໂຣກຕັບບີແອນຕີເຈນ (HBsAg):

ເພື່ອຢາກຮູ້ວ່າທ່ານມີໂຣກຕັບບີເຮື້ອຮັງ
(ຫຼືເປັນຜູ້ນໍາເຊື້ອໄວຣັສຕັບບີ)

ໄວຣັສໂຣກຕັບບີແອນຕີບໍດີ (anti-HBs):

ເພື່ອທົດສອບວ່າທ່ານມີພູມຕ້ານທານຕໍ່ເຊື້ອໄວຣັສຕັບບີ

ການກວດເລືອດຫາໄວຣັສໂຣກຕັບບີແອນຕີເຈນພຽງເທົ່ານັ້ນກໍ່
ສາມາດບອກໄດ້ວ່າທ່ານມີໂຣກໄວຣັສຕັບບີເຮື້ອຮັງໃນຕົວ

» ຮັບການສັກຢາວັກຊີນ

ຖ້າຜົນຂອງການກວດເລືອດ (HBsAg & anti-HBs)

ອອກມາເປັນລົບໝາຍຄວາມວ່າທ່ານຍັງບໍ່ມີພູມຕ້ານທານ
ໃນຮ່າງກາຍເທື່ອທ່ານຕ້ອງສັກຢາປ້ອງກັນແລະເດັກນ້ອຍເກີດ
ໃໝ່ກໍ່ຕ້ອງສັກຢາວັກຊີນປ້ອງກັນເຊັ່ນດຽວກັນ

ການສັກຢາວັກຊີນຕ້ອງສັກຢາງ່ານ້ອຍ ໓ ເທື່ອໃນທຸກໆ ໖
ເດືອນເທົ່ານັ້ນສາມາດປ້ອງກັນທ່ານຕາລອຊີວິດຈາກພະຍາດ
ມະເຮັງໃນຕັບ

ຢາວັກຊີນນີ້ມີຜົນດີທີ່ສຸດໃນການປ້ອງກັນໂຣກຕັບບີ
ແລະມະເຮັງໃນຕັບໂດຍທີ່ອົງການອະນາໄມໂລກເອີ້ນວ່າເປັນ
ວັກຊີນຕໍ່ຕ້ານໂຣກມະເຮັງຊະນິດແລກໃນໂລກ

ຈົ່ງຮ່ວມມືກັນຕໍ່ຕ້ານໂຣກຕັບບີ

ໄບສີຂຽວ Jade Ribbon ເປັນສັນຍາລັກໃນ
ການຮ່ວມມືກັບໂຄງການປຸກລະດົມຕໍ່ສູ້ການ
ແຜ່ຂຫຍາຍຂອງພະຍາດມະເຮັງໃນຕັບທົ່ວໂລກ

ລາຍລະອຽດກະຣຸນາຕິດຕໍ່
<http://liver.stanford.edu>

ASIAN LIVER CENTER
AT STANFORD UNIVERSITY
300 PASTEUR DRIVE, H3680
STANFORD, CA 94305-5655
TEL: (650) 72-LIVER
1-888-311-3331
FAX: (650) 723-0006

LAO EDITION

Translated by Laotian American National Alliance (LANA)

© 2007 ASIAN LIVER CENTER

ຄວາມຮຽກຮ້ອງ ກັບພະຍາດຕັບ

ສິ່ງທີ່ຄົນລາວຄວນຮຽນຮູ້ເຖິງອັນຕະລາຍ
ຂອງໂຣກຕັບບີແລະມະເຮັງໃນຕັບ

ຄວາມຈິງກ່ຽວກັບໂຮກຕັບປະເພດບີ

- » ພະຍາດຕັບປະເພດບີແມ່ນນຶ່ງໃນຈຳນວນພະຍາດຕິດແປດທີ່ຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດຊຶ່ງທຳລາຍຊີວິດຄົນລາວມາແລ້ວຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຍ້ອນມະເຮັງໃນຕັບຫຼືພະຍາດຕັບວາຍ
- » ໑ ໃນ ໑໐ ຂອງຄົນລາວໃນປັດຈຸບັນນີ້ມີໂຮກຕັບປະເພດນີ້ຕອດຊີວິດ
- » ຄົນສ່ວນຫຼາຍບໍ່ຮູ້ສຶກເລີຍວ່າຕົນເອງມີເຊື້ອຢູ່ໃນຕົວ
- » ໑ ໃນ ໔ ຄົນທີ່ມີພະຍາດຕັບປະເພດບີເຮື້ອຮັງໃນທີ່ສຸດຈະເສັຍຊີວິດຍ້ອນໂຮກມະເຮັງໃນຕັບຫຼືຕັບວາຍແຕ່ເຫດການດັ່ງກ່າວສາມາດປ້ອງກັນໄດ້ດ້ວຍການລະມັດລະວັງແລະການຮັກສາທີ່ເໝາະສົມ

ຖືກວ່າທ່ານຮູ້ສຶກມີສະໝາບແຂງແຮງດີທ່ານອາດຕິດເຊື້ອເສັງແລ້ວ

ພະຍາດຕັບປະເພດບີນີ້ອັນຕະລາຍທີ່ສຸດເພາະວ່າມັນຈະບໍ່ສະແດງອາການອອກມາໃນລະຍະເລີ່ມຕົ້ນແມ່ແຕ່ການກວດເລືອດກໍບໍ່ສາມາດພົບພະຍາດນີ້ໄດ້ແຕ່ເມື່ອມີອາການຜິດປົກກະຕິປະກົດອອກມາຕົວຢ່າງເຊັ່ນການເກັບທ້ອງຕົນຕົວຈ່ອຍເຫຼືອງຕາເຫຼືອງຜິດທຳມະດາປັບສວະດຳເຂັ້ມປະກົດອອກມາການຮັກສາຈະບໍ່ໄດ້ຜົນແລະຜູ້ປ່ວຍຈະເສັຍຊີວິດໃນທີ່ສຸດ

ການແຜ່ຂຫຍາຍຂອງໂຮກຕັບປະເພດບີກັບໂຮກເອດສ໌

1. ການຕິດຕໍ່ຈາກແມ່ສູ່ລູກ

ສຳລັບຄົນລາວການຕິດຕໍ່ທາງພັນທຸກັມລະຫວ່າງແມ່ທີ່ມີໂຮກຕັບເຮື້ອຮັງຈະສົ່ງພະຍາດນີ້ໃຫ້ລູກນ້ອຍໃນເວລາຄອດ

2. ການຕິດຕໍ່ທາງເລືອດ

ໂຮກຕັບປະເພດບີສາມາດຕິດຕໍ່ທາງເລືອດທີ່ມີເຊື້ອເຊັ່ນ:

- » ຜ່ານທາງສຳຜັດບາດແຜຕໍ່ບາດແຜ
- » ໃຊ້ມິດແຖຫຼືແປງຖູແຂ້ວຮ່ວມກັນ
- » ໃຊ້ເຂັ້ມຮ່ວມກັນເພື່ອສັກລາຍເຈາະຮາງກາຍຫຼືເຂັ້ມສັກຢາເສບຕິດ
- » ໃຊ້ເຂັ້ມສັກຢາທີ່ບໍ່ສະອາດ

3. ການຕິດຕໍ່ທາງເພດສຳພັນ

ໂຮກຕັບປະເພດບີສາມາດຕິດຕໍ່ໄດ້ທາງການມີເພດສຳພັນກັບຜູ້ມີເຊື້ອໂດຍບໍ່ມີການປ້ອງກັນ

ພະຍາດຕັບປະເພດບີຕິດຕໍ່ທາງອາຫານແລະເຄື່ອງດື່ມ

ສ່ວນຫຼາຍຄົນມີຄວາມເຊື່ອຖືທີ່ຜິດກ່ຽວກັບການຕິດແປດຂອງເຊື້ອໂຮກຕັບປະເພດ

ຕາມຄວາມເປັນຈິງແລ້ວການວິໄຈພົບວ່າພະຍາດຕັບປະເພດບີຕິດແປດຜ່ານ:

- » ທາງອາຫານແລະເຄື່ອງດື່ມ
- » ໃຊ້ຖ້ວຍຊາມແລະກິນນ້ຳຮ່ວມຈອກ
- » ການຈັບມືຖືແຂນແຕະຕ້ອງທ່າງກາຍ
- » ການໄອຫຼືຈາມ
- » ການກອດຫຼືຈຸບ
- » ການລຽງລູກດວຍນົມແມ່

ບໍ່ມີເຫດຜົນໃດໆທີ່ທ່ານຈະແຍກຕົວເອງອອກທ່າງໄກຈາກຜູ້ປ່ວຍທີ່ມີເຊື້ອໂຮກຕັບປະເພດ

ທ່ານຄວນເຮັດແນວໃດຖ້າທ່ານມີເຊື້ອໂຮກຕັບປະເພດບີ

» ຮັບການກວດ

ຖືກທ່ານຈະມີສະໝາບແຂງແຮງດີຢ່າກ່ຽວກັບຄວນເຂົ້າຮັບການກວດໃຫ້ສະໝໍາສະເໝີນັ້ນເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ສຸດທ່ານຄວນສອບຖາມໝໍກ່ຽວກັບການກວດເຊັ່ນ:

ທາງ	ການກວດ	ກວດຫາ
໖ ເດືອນ	ກວດເລືອດ ALT ກວດເລືອດ AFP	ຕັບທີ່ຖືກທຳລາຍ ມະເຮັງໃນຕັບ
໑ ປີ *	ອັດຕາຊາວດ	ມະເຮັງໃນຕັບ

*ຖ້າວ່າທ່ານເປັນໂຮກຕັບແຮງຫຼືວ່າຄອບຄົວຂອງທ່ານມີຄົນເປັນມະເຮັງໃນຕັບທ່ານຕ້ອງກວດອັດຕາຊາວດ ທາງ ໖ ເດືອນ

ໂຮກມະເຮັງໃນຕັບສາມາດຮັກສາໄຫ້ຫາຍໄດ້ຖ້າກວດພົບໃນລະຍະເລີ່ມຕົ້ນ

» ຜູ້ມີເຊື້ອໂຮກຕັບປະເພດບີຈຳເປັນຕ້ອງຮັບການຮັກສາທາງຄົນຖ້າລະດັບ ALT ຂອງຜູ້ປ່ວຍຂຶ້ນສູງມັນບອກຖືກທຳລາຍຂອງຕັບຜູ້ປ່ວຍຄວນຮັບຢາຕ້ານໄວຣັສຖືກແມ່ນວ່າບໍ່ມີທາງຮັກສາໂຮກຕັບປະເພດບີໃຫ້ຫາຍຂາດໄດ້ການຮັກສາດ້ວຍຖືກວິທີຈະສາມາດລົດຜ່ອນຄວາມສູງຂອງມະເຮັງຕັບແລະຕັບວາຍໄດ້ຄວນສອບຖາມໝໍກ່ຽວກັບວິທີການຮັກສາທີ່ມີການຮັບຮອງຈາກກົມການແພດ (FDA) ຖ້າທ່ານເລີ່ມເຂົ້າຮັບການຮັກສາໂຮກມະເຮັງດ້ວຍເຄມີບໍາບັດແລ້ວທ່ານຄວນຈະໄດ້ຮັບການຮັກສາເພື່ອປ້ອງກັນການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເຊື້ອໂຮກຕັບແລະລົດຄວາມສູງຂອງພະຍາດຕັບວາຍ

» ສັກຢາວັກຊີນປ້ອງກັນເຊື້ອໂຮກຕັບເອ

» ຫຼີກລ້ຽງການດື່ມສຸຣາ

» ປ້ອງກັນຄົນທ່ານຮັກ

ພາຄອບຄົວຂອງທ່ານໄປກວດຫາເຊື້ອໂຮກຕັບປະເພດບີແລະຮັບການສັກຢາວັກຊີນປ້ອງກັນຖ້າພົບວ່າເຂົາເຈົ້າຍັງບໍ່ມີພະຍາດທ່ານຖ້າທ່ານຖືພາຄັນເດັກນ້ອຍເກີດໃໝ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການສັກວັກຊີນປ້ອງກັນເຊື້ອໂຮກຕັບປະເພດບີເຂັ້ມທຳອິດແລະໄວຣັສຕັບອັກເສບອີມມໂນໂກລບລິນ(HBIG)ແຕ່ເລີ່ມເກີດໃຫ້ສັກເປັນລະຍະຕາມ ໝໍສັ່ງຈົນຄົບຕາມກຳນົດນີ້ແມ່ນວິທີທີ່ໄດ້ຜົນກ່ວາ ໙໕% ໃນການປ້ອງກັນ